

1978 JUL 26

244

331.795

VIGYÁZAT, TŰZVESZÉLY!

A félelem bére havi négyezer forint. Sok vagy kevés? — ezt csakis Könyves Sándor döntheti el, aki túlórákkal, prémiummal általában annyit keres. Az ÁFOR közép-magyarországi központjának gépkocsivezetője. Huszonöt éve már, hogy tankautójával benzint szállít. Valóban fél a volánnál? Érzi-e a munkanap minden percében, hogy ötezer liter tűzveszélyes anyag sorsa múlik higgadtságán, megfontoltságán?

Csepelen, a Vasmű tözsomzédságában, közel a szabadkikötőhöz, nem érezni a levegőben, hogy nyár van. A friss illatokat száműzte innen a gyarak füstje, az olajbűzös, a szénmonoxidos motorizáció. Az ÁFOR elosztótelepén ráadásul mindent betölt a benzín átható szaga. Farkas Tibor igazgató magyarázata szerint ez természetes. A százhalombattai finomítóból a mintegy 40 kilométer hosszú csővezetékén óránként 150—200 köbméter benzín vagy gázolaj érkezik a tároló tartályokba. A harminc holdnyi területen ráadásul most fejeződött be egy több millió forintos beruházás: külföldi berendezésekkel elkészült az automata töltőállomás, ahová egyszerre tizenhat üres tankautó érkezhet, s ezek pár perces várakozás után telve indulhatnak veszélyes újukra.

A 9-es kocsiallásra most kanyarodik be Könyves Sándor tankautója. A töltőberendezések kezelői máris készek a sohasem fakuló viccek ismétlésére: „Koma! — kiáltják már megszűröl — miért nem a MÉH-be megy a tragacsoddal?”

Könyves Sándor csak legyint, mosolyog és pontos, biztos mozdulatokkal végzi a dolgát. Nem örül, hogy illetéktelen vendég ül mellé a vezetőfülkébe. Nem is indul szokásos útjára, figyelmét nem osztja kétfelé. Félreáll, így beszélgetünk.

— Tudja, ha a volánnál ülök, nincs más gondolatom, mint az autó és az út, a forgalom. Még az ellenőrt is csak kényszerűségből viszem.

Ég a kocsi alja!

Hunyorít, nyilván gyanítja, mire gondolok. Évekkel előbb néhány volt kollégája nagyot bukott: összejártva egy-két lelkiismeretlen benzinkút-kezelővel, bizony olyankor is kényitotta a benzincsapot, amikor ezt nemcsak a szabályzat, de az emberi tisztesség is tiltotta. Könyves Sándorról az ellenőrök mindig a legjobb véleménnyel voltak; ahogy mondja: fegyelmi, szabálysértés nem hagyott „benzinfoltot” a becsületén.

— Ha minden jól megy — folytatja csipetnyi büszkeséggel —, még ebben az évben elérem az egymillió kilométert, természetesen balesetmentesen.

Kalandok? 1949-ben jött fel Budapestre. Valaki elvezette a munkaközvetítőhöz, s ott az Ásványolaj-forgalmi Nemzeti Vállalathoz küldték.

Segédmunkás lett, s később jelentkezett arra a tanfolyamra, ahol megtanulta az autózvezetést. Akkoriban nagyon pártolták, ha képezi magát az ember.

— Az emberek azt hiszik: a benzinszofőr élete csupa izgalom.

Szörnyű robbanásokról érkeztek hírek az elmúlt hetekben: Spanyolország után Mexikóban okozott tömeges halált a gondatlanul szállított folyékony szénhidrogén. Vajon nálunk bekövetkezhethet-e hasonló szerencsétlenség?

Jóllehet nem gázt, hanem benzint szállítanak az ÁFOR tartálykocsijai. A vállalat vezetői elmondták: rendkívül szigorú, többszörös ellenőrzések mellett folyik hazánkban az üzemanyag fuvarozása. És ez a valóban veszélyes munka nálunk hosszú-hosszú évek óta nem követelt áldozatot! Ennek ellenére, a spanyolországi és a mexikói katasztrófa újra felhívta az ő figyelmüket is a fokozott óvatosságra, az elővigyázatosságra.

Ötezer liter benzinnel a „fedélzetten” útnak indul Könyves Sándor

A benzín 40 kilométeres csövön Százhalombattáról érkezik

Én ilyenkor azt felelem: inkább színtiszta figyelem, fegyelem. Ha nem így lenne, már rég a temetőben feküdnék. Tavaly egy társunk tele tankkal az árokba borult, a benzín kigyulladt. De az üres tartály — a benzín gőzei miatt — veszélyesebb, balesetkor még fel is robbanhat.

Egyszer, meséli, vidéki fuvarból jött hazafelé. Amikor leállította a motort és kiszállt, ész-

revette: ég a kocsi alja. Az egyik kábel kidörzsölődött, csakhogy útközben a légmozgás elnyomta a nyílt lángot.

Cigaretta nélkül

A poroltó mentette meg az életét. A készüléket rendszeresen ellenőrzi és cseréli. Azt

szokták mondani: a jó benzinszofőr a feleségével reggelizik, a napot a volánnal tölti, este a poroltóval alszik.

— Ezt a kocsit, ezt a 350-es dízel Csepelt tíz éve a roncsból mentettem meg. Talán tényleg a MÉH-be vitték volna, ha nem vállalom magamra. Vén jószág ez, az igaz, mit tegyek, de igen szeretem. Tudom, a fiatalok szívesebben ülnek a tíztonnás, kéttankos autókra, de én már öreg legény vagyok, jobban illik hozzám az ilyen masina.

Régen, amikor vidékre járt, Miskolcra, Veszprémbe, az alföldi városokba, kizárólag a defektől félt. Ma csak Budapest benzinkútjai előtt áll meg, de amíg eljut ezekhez, bizony sokszor megizzad.

— Borzasztó a forgalom, és úgy látom, minden óvintézkedés ellenére egyre több a szerencselovag. Rendkívül nagy koncentrációt követel a vezetés. Ezért aztán elhatároztam, hogy még a cigarettáról is leszokom. Ez se vegye el a figyelmemet.

Életet mentett

Kaland? Tavaly, az év végén, karácsony és szilveszter között kimentett egy házaspárt a Dunából.

— Télen, nyáron mindennap fél ötkor kelek. Van egy kis autóm, használtan vettem, azzal járok ki a csepeli telepre. Azt a napot sohasem felejtem el. Az Erzsébet-híd előtt lekanyarodtam a budai alsó rakpartra. Köd volt, esett a hó, csoda, hogy észrevettem a vízben a Fiatot. Úgy gondoltam, öt-hat perccel az odaérkezésem előtt csúszott le az úttestről a Dunába. Megálltam, lerohantam, s láttam: a kocsiban egy házaspár küszködik halálra váltan az életért. A víz már az ablakig ért, és a kocsi lassan mind lejjebb süllyedt a jéghideg vízben. Eszembe jutott, hogy a csomagtartóban van egy hosszú köté. Felrohantam, a kötél egyik végét az autómhoz kötöttem, majd újra vissza a partra. Begázoltam a vízbe és a kötelet benyújtottam az ablakon. A Fiat vezetőjének volt annyi lélekjelenléte, hogy a másik végét a kormányhoz és a kézifékhez csomózta, én meg újra vissza a kocsimhoz. Beindítottam a motort, s azon voltam, hogy a bajajutottakat kihúzzam, kivontassam. Sikerült.

Addigra már hívták a tűzoltókat, a mentőket, de a BEAC szerencsétlenül járt úszómestert és feleségét, a Fiat vizes, agyonfagyott utasait Könyves Sándor szállította kórházba.

Az életmentőknek járó em-lékérmet Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke adta át az ÁFOR gépkocsivezetőjének. Megkérdezte: félt-e, amikor belegázolt a jeges Dunába? Azt felelte, ami az igazság: csöppet sem. Aki egy életen át benzint fuvaroz, az ne féljen a víztől.

Benedek István Gábor

Fotó: Felvégi Andrea